
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

בעיות מרכזיות בפילוסופיה - 15187

תאריך עדכון אחרון 10-08-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פילוסופיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דוד אנוך

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: David.Enoch@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש (בזום)

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

פילוסופיה היא המשכה של המחשבה היומיומית בדרכים אחרות. הבעיות שפילוסופים/ות דנים/ות בהן הן לעתים קרובות בעיות שכבר חשבתן/ם עליהן באופן ראשוני, אבל אולי לא העמקתן/ם בהם חקר, ולא עסקתם בהן/ם במידת הדיוק והזהירות האינטלקטואלית שאליה אנחנו שואפים/ות כשאנו עושים/ות פילוסופיה. הקורס יהווה מעין "תפריט טעימות" של בעיות מרכזיות בתחומים שונים בפילוסופיה, וינסה לתת לכן/ם את התחושה של דיון מדויק, רציני, ואחראי אינטלקטואלית (אם גם ראשוני) בבעיות אלה. נדון בשאלות כמו: איך (או האם) אפשר לדעת משהו כלל? מה היחס בין הגוף שלי, הנפש שלי, ואני? האם יש לנו רצון חופשי, ואם כן, איך אפשר ליישב זאת עם האופן שבו המדעים מתארים את העולם? האם תמיד ראוי לפעול בדרכים שתבאנה לתוצאות הטובות ביותר? האם יש אמת מוסרית אוביקטיבית?

מטרות הקורס:

היכרות עם בעיות פילוסופיות מרכזיות, ובעיקר עם דרך החשיבה הפילוסופית; הכנה לדיונים מעמיקים יותר בהמשך לימודי התואר.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
עמידה במטרות הקורס

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה ודיון בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

(עדיין ייתכנו שינויים): ספקנות; ספקנות ופילוסופיה של הלשון; גוף ונפש; רצון חופשי; זהות אישית; דיבור והשתקה - בין פילוסופיה של הלשון ופמיניזם; פרדוקסים ופרדוקס הערימה.

חומר חובה לקריאה:

הרשימה הבאה כוללת הן את החומר הנדרש הן את החומר הנוסף.

- תומאס נייגל, מה המשמעות של כל זה?, פרק ראשון "מבוא" ופרק שני "איך אנחנו יודעים משהו?".
תל אביב, ידיעות ספרים, 2008

- Jonathan Dancy, *Introduction to Contemporary Epistemology* (Blackwell Publishers), chap. 1.

- דקארט, "ההיגיון הראשון", בתוך: רנה דקארט, הגיונות על הפילוסופיה הראשונית, (בתרגום דורי מנור, תל אביב, 2001), עמ' 43-51.

- George Berkeley, *Three Dialogues Between Hylas and Philonous*.

- תומאס נייגל, מה המשמעות של כל זה?, פרק חמישי "משמעותן של מילים".
 - Hilary Putnam, "Brains in a Vat", chapter 1 in his Reason, Truth and History (Cambridge University Press, 1981).
- תומאס נייגל, מה המשמעות של כל זה?, פרק רביעי "בעיית הגוף והנפש".
 - Janet Levin, sections 1-3 of "Functionalism", in The Stanford Encyclopedia of Philosophy, available here:
<http://plato.stanford.edu/entries/functionalism/>
- David M. Armstrong, "The Nature of Mind", in his The nature of Mind and Other Essays.
- David Lewis, "Mad Pain and Martian Pain", in his Philosophical Papers vol. 1. 2010, מאגנס, ירושלים, שאלות עלמוות.
 - תומאס נייגל, "איך זה להיות עטלף?", בתוך: שאלות עלמוות. ירושלים, מאגנס, 2010.
- תומאס נייגל, מה המשמעות של כל זה?, פרק שלישי "תודעות אחרות".
 - Frank Jackson, "What Mary Didn't Know", The Journal of Philosophy 83 (1986).
- תומאס נייגל, מה המשמעות של כל זה?, פרק שישי "רצון חופשי".
 - Galen Strawson, "Free Will", in the Routledge Encyclopedia of Philosophy.
- Robert Kane, A Contemporary Introduction to Free Will (OUP 2005), especially chapter 1.
- Susan Wolf, "Asymmetrical Freedom," Journal of Philosophy 77 (March): 151-66 (1980).
- Peter Van Inwagen, An Essay on Free Will, chap. 3-5 (pp. 55-189).
- Eric Olson, "Personal Identity", in the Stanford Encyclopedia of Philosophy, available here:
<http://plato.stanford.edu/entries/identity-personal/>
- Derek Parfit, Reasons and Persons, sections 89-90 (253-266).
- Rae Langton, "Speech Acts and Unspeakable Acts", Philosophy and Public Affairs 22 (1993), 293-330.
- Jennifer Saul, Feminist Philosophy of Language, the Stanford Encyclopedia of Philosophy, available here:
<http://plato.stanford.edu/entries/feminism-language/>
- בילצקי הקדמה?
 - Roy Sorensen (2017) "Epistemic Paradoxes", The Stanford Encyclopedia of Philosophy, <https://plato.stanford.edu/entries/epistemic-paradoxes/>
- בילצקי?
 - Dominic Hyde and Daina Raffman (2018) "Sorites Paradox", The Stanford encyclopedia of Philosophy, <https://plato.stanford.edu/entries/sorites-paradox/>

חומר לקריאה נוספת:
 ראו לעיל.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 100 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: